

10. stáció – Jézust megfosztják ruháitól

Az események nagyon praktikusan pörögnek. Mindenki teszi a dolgát. A római katonák számára csak rutin az egész, talán ez már a kétezredik keresztre feszítés. Begyakorlott mozdulatok. A nap is egyre melegebben tűz, mindenütt legyek, izzadságszag, vér. Seholy egy kis árnyék, meg ez az egész zsidó vircsaft. Legyünk már túl az egészen. A ruhára nincs már szükség, a köntös meg jó lesz az esti szerencsejátékhoz. Minden praktikusan történik, érzelmek nélkül.

Az Istenfiú is tudja, az ő ereje nem az eszközökben van. Nincs szükség sem a ruhára, sem a tizenkét légió angyalra. Ő nem azért valaki, mert valamilyen tárgy és eszköze van, vagy lehet. Nem kell sem a ruha, sem a hatalom. Egy valami marad, és az elég: a személyiség. A személyiség, amely végigjárja a rámért utat. Még ha ez a keresztút is.

És itt van az első tanulsága ennek a stációnak. Mi határoz meg bennünket? Mi az, ami mi vagyunk? Az anyagi lehetőségeink, a ruha, a lakás, az autó, a bankbetét? Vagy a lehetőségek – igaz nem tizenkét légió angyal, hanem valami kis hatalom, valami lehetőség, valami kis buli, kapcsolatok, valami üzlet, valami ígéret, egy kis információ? Ami most van, vagy úgy látszik, hogy van, de holnap vagy holnapután már nincs. És van-e ezek mögött személyiség? Mi van, ha mindez lefoszlik rólunk. Tudjuk jól, hogy a mai világ nagyon lefosztó, – Bogár László szavaival élve – elroncsoló világ. Az ember hamar senkivé lesz egy betegség, egy munkahelyváltás, egy válás, vagy egyszerűen a nyugdíj során. Mi marad, ha minden elvész? Vagy mi magunk veszítjük el, vagy lefosztják rólunk. Nekünk is csak a személyiségünk marad.

Ezért a kérdést úgy kell megfogalmaznunk: Milyen személyiségjegyeket tanulhatunk meg Jézustól? Mít kell felépítenünk magunkban, ami Jézushoz tesz hasonlóvá bennünket? És itt felsorolhatnánk Jézus sok-sok tulajdonságát, de egy szóval is ki lehet ezt fejezni. Jónak kell lenni. Vagy kicsit hosszabban: azt tegyük a másik-

nak, ami nekünk is jólesne. Tovább is fűzhetjük a gondolatot. Örülnénk mi, ha éheznenk, ha bántanának, ha megáláznának, ha nem vennének ember számba, ha nem lenne lakásunk, ivóvizünk, ha a kutya sem nyitná ránk az ajtót, amikor betegek vagy magányosak vagyunk? A jézusi személyiség ismertetője a jóság, és ennek lesz következménye az osztozó, szelíd, szolgáló élet.

De ahogy a világot látjuk, megkérdezhetjük: Miért nem természetes ez mindenki számára? Az Isten képére és hasonlóságára teremtett ember miért nem ilyen? Könnyű válasz az, hogy a bűn, az önzés miatt, vagy ahogy Vörösmarty írja: az ember sárkányfog-vetemény. Nem vagyunk-e felelősek abban, hogy a dolgok idáig fajultak? És ahogy a magyar társadalom, a világ és a környezet állapotát látjuk, ez még csak kezdete egy lejtőnek. Nem közvetítjük rosszul Istent, hogy ennyire nem az ő világa ez a világ?

Térjünk vissza a stációhoz! Látjuk, Istennek nincs szüksége semmire. A kereszthalálhoz és a feltámadáshoz nem kellett semmi tárgyi, hatalmi eszköz. De mi nem gondoljuk-e Istenről azt, hogy szüksége van az imánkra, a jócselekedeteinkre, a szertartásokra, a hitünkre? Sőt szüksége volt Fia áldozatára, mert csak így menthette meg a világot... – és sorolhatjuk a páli tanításra épülő teológia fennkölt szavait. De ha Istennek vannak jogos szükségletei, ha vannak jogos elvárásai, akkor nekünk is lehetnek. Ha Istennek jár valami, akkor nekünk is jár. Hiszen amilyen az istenképünk, olyan az emberképünk. És újra belépünk a „jogos szükségem van valamire” világába. Jogos szükségem van ruhára, autóra, pénzre, hatalomra, befolyásra, tizenkét légió angyalra. És ezeket meg kell szerezniem, mert mindez jár nekem. S ezért át kell gázolnom rajtad, rajta, vagy akár egy városban, egy országon.

Ezért mondják ma egyre többen – persze halkán, de meghallhatóan –: korunk válsága nem gazdasági, nem társadalmi, nem pénzügyi, hanem el-

sősorban spirituális válság, vagyis az istenkép válsága. És a megoldás: nem a gazdaság ilyen vagy olyan politikai irányzat szerinti rendbetétele, pénzügyi vagy katonai fortélyok bevetése, hanem olyan istenkép megfogalmazása, amelyre épülhet az az emberkép, amely megfordítja ezeket az önpusztító folyamatokat.

És a spirituálisan nyitott emberek keresik is ezt az istenképet. Csak a mai hírekben olvasva: délután Hare Krisna fesztivál a Váci utcában, Pilisszántón tavaszi napéjgyenlőségi ünnep táltosokkal, aranyasszonyokkal, tűzön járással. Vagy 8000 sámándob dobolása ma este a SYMA-csarnokban, ezt az Ősmagyar Egyház szervezi. Ezoterikusok, barantások, fényküldöttek, angyalokkal társalkodók. Szélesedik a paletta. Spirituális útkeresés kétségbeesett vágya tör föl mindenütt. És mi is itt a templomban, a magunk hagyományai szerint: egy 2000 éves, „a pokol kapui sem vesznek erőt rajta” egyház tanításával, és sokszor az ebből adódó merevséggel, gondolati fogsággal és kioktató öntudattal.

Mi a megoldás, kérdezik ma minduntalan. Tavaly terveztünk a feleséggel egy katolikus templomot. Sokat beszélgettünk egyházi vezetőkkel, köztük két püspökkel. Az ő szintjükön is ugyanez a kérdés. Lehet, hogy esti imáiban a pápa is ezt kérdezi magától és Istentől. Mi a megoldás?

És Isten hallgat. Nem jön el. Viszont van válasza: Nem jövök el, mert itt vagyok. Hatmilliárd példányban bennetek élek a teremtett lélek által. Ami van, azt ti csináljátok magatoknak. Csinálhatnátok mást is, ha hallgatnátok rám.

Mit hallhatunk tőle? Nagyon egyszerű az ő válasza: Jónak kell lenni. Ha kell, oda kell adni a ruhát, a tizenkét légiónyi angyal mai megfelelőit.

Ez a megoldás. A többi csak árulás vagy ámitás, és unott kalapálása egy római katonának úgy 2000 éve, innen kicsit délkeletre, Jeruzsálem külvárosában, a Golgotán.

Garay András

(Elhangzott Dunakeszin,
2008 nagyböjtjében)